

Q.P. Code – 53204

Second Semester B.Com. Degree Examination, April/May 2019

(CBCS Scheme – Freshers and Repeaters – 2016-17 and onwards)

Language Sanskrit

Paper II – HARSHACHARITAM (III UCCHVASA),
GRAMMAR AND TRANSLATION

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 90

Instructions to Candidates :

- 1) Answer in Sanskrit/Kannada/English.
- 2) Q.Nos. I and VI should be answered in Sanskrit only.

I. समुचितम् उत्तरं चित्वा लिखत।

(15 × 1 = 15)

Choose and write the correct answer :

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ :

1. हर्षचरितं किं प्रकारकं गद्यकाव्यम् ?
(a) कथा (b) आख्ययिका
(c) उत्कलिका (d) खण्डिका
2. हर्षः कस्य देशस्य राजा ?
(a) श्रीकण्ठ (b) वंगा
(c) कलिंग (d) उज्जयिनी
3. हर्षचरितस्य कर्ता कः ?
(a) बाणः (b) कालिदासः
(c) भासः (d) दण्डी
4. बाणः कस्मिन् वंशे जातः ?
(a) भृगु (b) आत्रेय
(c) वात्सायन (d) गौतम
5. बाणस्य पिता कः ?
(a) चित्रभानुः (b) सूर्यभानुः
(c) हर्षः (d) भूषणभट्टः

Q.P. Code – 53204

6. 'कादम्बरी' केन विरचितम् ?
(a) बाणेन (b) भासेना
(c) सुबन्धुना (d) दण्डिना
7. बाणस्य माता का ?
(a) दुर्गादेवी (b) राजादेवी
(c) सतीदेवी (d) सीतादेवी
8. श्रीकण्ठदेशस्य राजधानी का ?
(a) अमरावतिः (b) हस्तिनावतिः
(c) स्थाण्वीश्वरः (d) इन्द्रप्रस्थः
9. स्थाण्वीश्वरः कः ?
(a) श्रीहर्षः (b) दशरथः
(c) अशोकः (d) श्रीरामः
10. सुदृष्टिः किं पुराणं पपाठ ?
(a) स्कन्द (b) वायु
(c) विष्णु (d) शिव
11. गद्यं कवीनां किमिति वदन्ति ?
(a) निकषं (b) कुलिषं
(c) गानं (d) वाचालं
12. मान्धातुः कैः सह रसातलमगात् ?
(a) बन्धुमित्रैः (b) पुत्रपौत्रैः
(c) पत्नीपुत्रैः (d) शत्रुभिः
13. बाणस्य जन्मस्थानं किम् ?
(a) गजकूटः (b) प्रीतिकूटः
(c) विश्वकूटः (d) अश्वकूटः
14. शरणागतानां स्थाण्वीश्वरः किमिव आसीत् ?
(a) काष्ठपञ्जरं (b) लोहपञ्जरं
(c) सुवर्णपञ्जरं (d) वज्रपञ्जरं
15. कः हर्षचरितं कथयितुं पृच्छति ?
(a) अधिपतिः (b) श्यामलः
(c) तारापतिः (d) गणपतिः

II. द्वयोः प्रश्नयोः प्रबन्धरूपेण उत्तरं लिखत। (2 × 10 = 20)

Write an essay on any **TWO** of the following :
ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಬಂಧ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ :

1. श्यामलोक्त विविधराजवर्णनं निरूपयत।
Elucidate the description of different kings as narrated by Shyamala.
ಶ್ಯಾಮಲನು ಹೇಳಿದ ವಿವಿಧ ರಾಜರುಗಳ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ.
2. बाणभट्टस्य जीवन-काल-देश-कृतीन् अधिकृत्य लिखत।
Write about the life, time, place and works of Banabhatta.
ಬಾಣಭಟ್ಟನ ಜೀವನ-ಕಾಲ-ದೇಶ ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.
3. शरद् ऋतु वर्णनं।
Description of Sharad Season.
ಶರದ್ ಋತು ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ.

III. एकस्य गद्यभागस्य अनुवादं कन्नडभाषायां वा आंग्लभाषायां कुरुत। (1 × 15 = 15)

Translate any **ONE** of the following prose passages into Kannada or English :
ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಗದ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ :

1. बाणस्तु विहस्याब्रवीत् - आर्य, न युक्तमनुरूपमभिहितम्। अघटमानमनोरथमिव भवतां कुतूहलमवकल्पयामि। शक्याशक्य परिसंख्यानशून्याः प्रायेण स्वार्थतृपः। परगुणानुरागिणी प्रियजन कथाश्रवण-रसरमसमोहिता च मन्ये महतामपि पतिरपहरति प्रविवेकम्। पश्यत्वार्यः क्व परमाणुपरिमाणं वदुहृदयम्, क्व समस्तब्रह्मस्तम्भव्यापि देवस्य चरितम्, क्व परिमितवर्णवृत्तयः कतिपये शब्दाः, क्व संख्यातिगास्तदुणाः।
2. अथ तेषां कनीयान्कमलदलदीर्घलोचनः श्यामलो नाम बाणस्य प्रेयान्प्राणानामपि वशयिता दत्तसंज्ञः तैः सप्रणयं दशनज्योत्स्नास्नपितककुभा मुखेन्दुना बभाषे - "तातबाण, द्विजानां राजा गुरुदार ग्रहणमकार्षीत् । पुरुखा ब्राह्मणधनतृष्णया दयितेनायुषा व्ययुज्यत। नहुषः परकलत्राभिलाषी महाभुजङ्ग आसीत्। ययातिः आहितब्राह्मणीपाणिग्रहणः पपात। सुद्युम्नः स्त्रीमय एवभवत्।"

IV. द्वयोः लघुटिप्पणीः लिखत। (2 × 5 = 10)

Write short notes on any **TWO** of the following :
ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡಕ್ಕೆ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

1. गद्यकाव्यम्।
2. श्रीकण्ठदेशः
3. श्यामलः
4. स्थाण्वीश्वर वर्णनम्

Q.P. Code – 53204

V. त्रयाणां ससन्दर्भं विवृणुत।

(3 × 5 = 15)

Annotate any **THREE** of the following :

ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ :

1. पवमानप्रोक्तं पुराणं पपाठ।
2. परस्परस्य मुखानि यलोकयत्।
3. दशरथ इष्टरामोन्मादेन मृत्युमवाप।
4. सुकाल इव जायन्ते प्रजापुण्येन भूमुजः।
5. प्रतिदिनमविच्छिन्नो वा वेदाभ्यासः।
6. हर्षचरितादभिन्नं प्रतिभाति हि मे पुराणामिदम्।

VI. संस्कृतभाषायामेव उत्तरं लिखत।

Answer in Sanskrit :

ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ :

(a) पञ्चानां विग्रहवाक्यं विलिख्य समासनाम लिखत।

(5 × 1 = 5)

1. चक्रपाणिः	2. कमलाननः
3. चोरभीतः	4. अनुगुणम्
5. मासपूर्वः	6. रामलक्ष्मणौ
7. उपक्षेत्रम्	8. पञ्चवटी

(b) द्वयोः प्रयोगं परिवर्तयत।

(2 × 2½ = 5)

1. बालकः पाठं पठति।
2. शिष्येण विद्या लभ्यते।
3. रामः गृहं गच्छति।

VII. इदं गद्यभागं कन्नडभाषायां वा आङ्ग्लभाषायां वा अनुवदत।

(1 × 5 = 5)

Translate the following passage into Kannada or English :

ಈ ಗದ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ :

क्रीडा मानवस्य नितराम् आवश्यकी। क्रीडया शक्तिः वर्धते। उल्लासः उत्पद्यते। आरोग्यं जायते। मनः विकसति। जीवनोत्साहः एधते। एकताभावः सम्पद्यते। मैत्री विस्तारं गच्छति, अतः खलु ज्येष्ठाः एकघण्टापर्यन्तं तुल्यशीलवयोभिः क्रीडितव्यमिति उपदिशन्ति।